

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Holýšov, Školní 96

Školní 96, 345 62 Holýšov

Identifikátor školy: 600 065 723

Termín konání inspekce: 22. – 25. listopad 2004

Čj.:	g6-1091/04-4013
Signatura:	kd4ky112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Město Holýšov, Náměstí 5. května 32, 345 62 Holýšov. Škola je příspěvkovou organizací. V souladu s Rozhodnutím Školského úřadu Domažlice z 20. 7. 2000 má škola studijní obory hudební, výtvarný a literárně-dramatický. Stanovená kapacita je 250 žáků. K datu 15. 10. 2004 škola vykázala celkový počet 206 žáků, z toho v hudebním oboru 101, ve výtvarném 68 a v literárně-dramatickém 20 žáků. Ve školním roce 2003/2004 škola rozšířila vzdělávací nabídku v hudebním oboru o výuku v pěveckém oddělení. Odloučená pracoviště zřízena nejsou.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávání v celé škole, ve školním roce 2004/2005
2. Zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání v celé škole, ve školním roce 2004/2005
3. Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v hudebním, výtvarném a v literárně-dramatickém oboru, ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitel školy je vysokoškolsky vzdělaný pedagog výtvarné výchovy s dostatečnou pedagogickou praxí, vyučuje ve výtvarném oboru. Stejnou kvalifikaci má i další vyučující tohoto oboru. V ZUŠ má zatím kratší pedagogickou praxi, tč. zastupuje učitelku na mateřské dovolené

Všichni vyučující hudebního oboru jsou absolventy konzervatoří a v převážné míře vyučují předmětům své odborné specializace, případně dalším předmětům, ve kterých mají většinou potřebnou pedagogickou praxi. Předměty přípravná hudební výchova, hudební nauka a sborový zpěv vyučuje vysokoškolsky kvalifikovaná učitelka základní školy s aprobací pro hudební výchovu, což je vzhledem ke vzdělávacím cílům těchto předmětů velmi dobrým řešením. Profesionální uměleckou praxi má vyučující třídy pěveckého oddělení, dříve členka operního souboru divadla JKT v Plzni.

V literárně-dramatickém oboru vyučuje učitelka se středním vzděláním pro mateřské školy. Systematicky se dále vzdělávala, v mimořádném rozsahu absolvovala četná odborná školení a kurzy dramatické výchovy a tvořivé dramatiky. V oboru má již nemalou praxi a pro školu je z tohoto hlediska výrazným přínosem.

Organizace činnosti a provozu školy se opírá o podrobně zpracovaný *Organizační řád* a *Pracovní řád pro zaměstnance ZUŠ Holýšov*. Ředitel dále postupuje podle měsíčně rozvrženého *Plánu práce ředitele školy*. Tyto vnitřní dokumenty zpracované v návaznosti na platné právní normy jsou potřebným základem pro zajištění řádného chodu školy. Organizační schéma je zde jednoduché. Vzhledem k počtu žáků není ustanoven zástupce ředitele. Oficiálním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Schází se zpravidla pětkrát ročně, což je plně postačující. Záznamy vypovídají o efektivní náplni pedagogických rad, ve kterých nechybí projednání a schválení činnosti školy na I. pololetí, hodnocení školního roku v jeho závěru.

Někteří učitelé jsou pověřeni dílčími kompetencemi a úkoly, např. při zajišťování komisionálních postupových a závěrečných zkoušek žáků hudebního oboru, dále při organizaci a technické přípravě veřejných akcí školy. Ředitel jako výtvarník zajišťuje grafické práce na propagační materiály školy. Vzhledem k tomu, že škola má menší počet učitelů

převážně s různým odborným zaměřením, nejsou ustaveny společné předmětové komise. Probíhají však různá neformální jednání a konzultace, např. v rámci výtvarného oboru, ve spolupráci výtvarného a literárně-dramatického oboru atp. Do určité míry chybí efektivnější odborná diskuse v hudebním oboru. Na nepedagogickém úseku ředitel spolupracuje s ekonomkou, uklízečkou a topičem.

Základní platformou pro vzájemný přenos informací jsou již uvedené pedagogické rady, dle potřeby je svolána provozní porada. Ve sborovně školy jsou pracovníkům k dispozici různé aktuální materiály, PC s možností využití internetu. Přípomínky ředitele jsou na informačním panelu. Běžné jsou rovněž vzájemné osobní kontakty ředitele s pracovníky školy. Informační systém je tak spolehlivě zajištěn.

Při vedení pedagogických pracovníků ředitel vychází z *Kontrolního řádu*. Jeho součástí je vnitřní systém kontroly, podrobně zpracovaná kritéria hospitační činnosti ředitele pro jednotlivé umělecké obory ZUŠ. Svědčí o výrazné snaze zajišťovat potřebnou zpětnou vazbu a při hodnocení činnosti školy využívat odborná hlediska. Výtvarné zaměření ředitele částečně limituje jeho možnosti kritického posouzení některých zcela specifických stránek hudební problematiky. Přesto bylo zřejmé, že jednotlivé vyučující školy s jejich klady a osobnostními pedagogickými předpoklady dobře zná a při odborném vedení a kontrole postupuje promyšleně a kompetentně.

V aktivním zájmu o další vzdělávání a využívání nových podnětů jsou mezi pracovníky značné rozdíly. Nejvýrazněji bylo zaznamenáno uplatnění dalšího vzdělávání a využívání soudobých výukových trendů v literárně-dramatickém a ve výtvarném oboru. Zde byla např. podnětnou účast pedagoga na národní přehlídce prací výtvarných oborů ZUŠ. V hudebním oboru bylo další vzdělávání účelně uplatněno v hudební nauce. Rozvíjí se využívání PC a elektronických klávesových nástrojů ve výuce. Uplatnění těchto dnes běžných technických prostředků směřovalo převážně do oblasti zábavné hudby.

Ředitel spolupracuje s vyučujícími při plánování hospitační činnosti. Stanovenými kritérii a následným společným hodnocením vyučovacích hodin je vede k promýšlení vlastní práce a tím podporuje jejich motivaci a tendence k odbornému růstu.

Personální podmínky vzdělávání měly celkově velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola užívá starší dvoupodlažní budovu náležející městu Holýšov. Po postupných úpravách se stala prostorově a funkčně vyhovující pro daný počet žáků a výuku v hudebním, výtvarném a v zásadě i v literárně-dramatickém oboru ZUŠ.

Pro hudební obor je k dispozici pět prostorově i akusticky vyhovujících učeben. Vybavením potřebnými učebními pomůckami a vhodným uspořádáním školního nábytku byla vytvořena specializovaná učebna hudební nauky. Je využívána i pro další kolektivní výuku, především sborový zpěv. Ten je vyučován rovněž v sálku školy (má kapacitu cca 40 posluchačů). Probíhá zde i výuka v literárně-dramatickém oboru. V roce 2002 škola získala v prvním podlaží budovy další prostory, které využívá zatím především pro modelování a grafiku. Výtvarný obor má nyní dvě dobře vybavené odborné učebny. Prostorově vyhovují lépe menším skupinám do 10 – 12 žáků.

Také ostatní prostory školy jsou účelně využity. Ředitelna, sborovna pro učitele, relaxační místnost pro žáky výtvarného a literárně-dramatického oboru, koutek pro rodiče. Škola poskytuje žákům vstřícné, čisté a většinou i esteticky úpravné prostředí.

Učebny jsou vybaveny převážně starším nábytkem, postupně je dle finančních možností pořízován nový. Hudební nástroje jsou opravovány a udržovány v dobrém stavu. K prioritám

posledního období patřilo doplnění počítačového vybavení, dva ze čtyř PC slouží učitelům pro práci s notačním programem a s internetem. Zakoupeny byly kvalitnější elektronické klávesové nástroje a ozvučovací technika pro veřejná vystoupení a hudební soubor. Učitelé mají k dispozici pět audiopřehrávačů. Fond notové literatury je dostatečný a je průběžně doplňován. Výtvarný obor má nyní keramickou pec, keramická dílna byla vybavena i dalšími výtvarnými pomůckami. Pro literárně-dramatický obor, nyní dvě skupiny žáků vyučované v sálku školy, je k dispozici základní materiální zázemí. Pro všechny obory je dostatek odborné literatury a časopisů. Kontrolní činnost ředitele v dané oblasti se promítá v jeho ročním pracovním plánu. Současný stav a zlepšení za období od minulé inspekce svědčí o její systematičnosti a efektivitě.

Materiálně-technické podmínky školy měly velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Škola v souladu s Rozhodnutím, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydaným Školským úřadem Domažlice, č. j. 3876/2000-sit poskytuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním, literárně-dramatickém a výtvarném oboru.

Hudební obor – využívány jsou vybrané učební plány schválené MŠMT, č. j. 18. 418/95-25, v termínu inspekce to byly: učební plán č. 1A, 1B pro přípravné studium dětí ve věku 5 – 7 let, č. 2a pro hru na klavír, 2b pro elektronické klávesové nástroje, č. 5a pro hru na zobcové flétny, č. 5b a 6 pro hru na přípravný dechový nástroj od 7 let a hru na dechové nástroje od 10 let, dále učební plán č. 8 pro hru na kytaru, č. 10 pro pěveckou hlasovou výchovu, č. 11 pro sborový zpěv a č. 12 pro II. stupeň základního studia. Obsah výuky se rámcově řídí dosud platnými osnovami lidových škol umění, nyní ZUŠ, jak byly SPN postupně vydávány v letech 1980 – 1991. Dílčí nedostatky z hlediska plnění osnov byly zaznamenány v kytarové třídě a v zajištění komorní/souborové hry v dechovém oddělení.

Základní dotace předmětu hra na nástroj byla 1 hodina týdně, což je spodní hranice možné časové dotace výuky. Pouze ve zvláštních případech, jako jsou např. příprava žáka ke studiu v konzervatoři, na soutěž ZUŠ, byla dotace rozšířena na 1,5 vyučovací hodiny týdně (v době konání inspekce přidělena 3 žákům). Učební plány rozšířeného studia zařazeny nebyly. Součástí výše uvedených učebních plánů jsou předměty – komorní hra nebo zpěv, případně soubor či orchestr a předmět hudební nauka. Tyto předměty byly dle učebních plánů vyučovány. Zaznamenáno bylo jen několik výjimek – 5 žáků na hudební nauku a 4 žáci na komorní/souborovou hru, kteří v příslušné školní dokumentaci nebyli zapsáni a na výuku nedocházeli. Škola žákům poskytuje možnost zapojení do sborového zpěvu také v rámci nepovinného předmětu. Celkově se jedná o standardní vzdělávací nabídku umožňující požadovaný rozvoj zájmu, schopností a talentu žáků.

Výtvarný obor využívá učební osnovy schválené MŠMT pod č. j. 18 865/2000-22 s platností od 1. 9. 2000 s Úpravou učebních plánů, č. j. 15 455/2002-22, s platností od 1. 9. 2002. Organizace a obsah vzdělávání plně odpovídají uvedeným učebním dokumentům.

Literárně-dramatický obor postupuje podle nového vzdělávacího programu schváleného MŠMT pod č. j. 22 558/2004-22 s platností od 1. 9. 2004. Dílčím nedostatkem je, že učební plán č. 2 byl zkrácen pro 3. ročník o 1 hodinu týdně pod stanovenou spodní hranici časové dotace. Obsah vzdělávání byl naplňován v souladu s daným vzdělávacím programem, ale bez alternativy předmětu práce v souboru.

Veškerá povinná dokumentace školy byla řádně vedena a dostatečně průkazným způsobem zachycovala průběh vzdělávání. Příkladná byla úroveň počítačového zpracování rozvrhů hodin. Přestávky mezi hodinami byly zařazeny pravidelně. Kontrolní činnost ředitele je

stanovena *Kontrolním řádem školy* a plánem práce ředitele na dané pololetí školního roku. Na jeho začátku začíná pravidelnou kontrolou třídní dokumentace, při které je zvláště sledována časová dotace výuky, plánování látky v souladu s osnovami, schváleno je její rozšíření u navržených žáků. Rovněž v další plánované kontrolní činnosti, v hospitačních kritériích, se odráží snaha zachytit co nejlépe klady i nedostatky ve vztahu k učebním dokumentům. Zatímco se toto zcela jednoznačně daří ve výtvarném i v literárně-dramatickém oboru, v hudebním oboru kontrolní činnost ne vždy zcela účinně reagovala na některé dílčí nedostatky a odchylky od požadovaného obsahu vzdělávání. Závěrečné hledisko na dosažené výsledky školního roku v hudebním oboru poskytují stanovené komisionální postupové zkoušky žáků. Garantem jejich organizace a průběhu je učitelka hudebního oboru s delší pedagogickou praxí. Ve výtvarném oboru se jedná o závěrečnou výstavu prací žáků.

Organizace výuky vůči žákům se opírá o stanovené povinnosti a práva žáků dané *Vnitřním řádem školy*. Jasně a přehledně formuluje dostatek základních pravidel docházky i chování žáků ve škole. Jejich dodržování spoluvytváří klidnou a celkově příznivou atmosféru ve vzájemném vztahu školy, žáků a také rodičů. Během inspekce nebyly z hlediska respektování vnitřního řádu a dodržování rozvrhů hodin zaznamenány nedostatky.

Rodiče nezletilých žáků mají dostatek možností a příležitostí pro získávání informací o škole, o její činnosti a výsledcích výuky svých dětí. Při prvních návštěvách se konají informativní schůzky s rodiči žáků přípravné hudební výchovy. Průběžné výsledky vzdělávání v hudebním oboru mohou sledovat při pravidelných třídních přehrávkách žáků. Návštěvy rodičů jsou povoleny ve vyučovacích hodinách jejich dětí. Účelně jsou využívány dva informační panely, pravidelné zápisy učitelů v žákovských sešitech, k dispozici je veřejně přístupná Výroční zpráva o činnosti školy. Nástěnka s aktuálními informacemi je umístěna rovněž v základní škole v Holýšově, kam většina žáků ZUŠ dochází. Potřebné a včasné informování žáků a rodičů je dostatečně zajištěno.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru

Hudební nauka

Výuka byla sledována v prvním a ve třetím ročníku. Kvalifikovaná učitelka hudební výchovy využívala svých odborných znalostí i pedagogických zkušeností k realizaci požadovaného činnostního pojetí předmětu. Příprava na výuku vycházela z požadavků osnov. Zpracovaný tematický plán učiva na školní rok 2004/2005 zahrnuje všechny osnovami požadované činnosti. Žáci jsou vedeni k prohlubování zájmu o hudbu, k citovým prožitkům při všech zařazovaných činnostech – rytmických, hudebně-pohybových, intonačních a pěveckých, sluchových, poslechových i hudebně-teoretických. Uspořádání lavic ve třídě vytváří pro všechny plánované činnosti dostatečný prostor. Ve sledované výuce byl využíván klavír, nástroje z orffovského instrumentáře, tabule s notovou osnovou, magnetické tabulky, sešity žáků a pracovní listy vytvořené učitelkou.

Již od úvodního říkadla, které bylo mottem hodiny, byli žáci vtaženi do celé řady činností, které přirozeně vyvozovali z připravených hudebních materiálů a úkolů v pracovních listech. Učitelka vedla žáky, za průběžného využívání klavírního doprovodu, ke správným pěveckým návykům včetně dýchání i ke hlasové hygieně. Dokázala žáky plně zaujmout a aktivizovat je na základě výborně připravených hudebních a pohybových činností. Žáci spontánním způsobem reagovali na pokyny učitelky. Dokázali velmi dobře intonovat, k rytmickému i harmonickému doprovodu využívat vybrané orffovské nástroje. Pouze prožitek rytmu hrou na tělo byl někdy příliš složitý, nevyužíval rytmických modulů písní, ke kterým byl určen. Učitelka žáky průběžně motivovala, podněcovala jejich zájem a aktivitu, vytvářela tvořivou atmosféru výuky. Dbala, aby žáci dokázali vše zdůvodnit, opravit případné chyby či pomoci

kamarádovi. Pečlivě připravená a vhodně realizovaná náplň i formy práce posilovaly zájem žáků o všechny zařazené činnosti. Učitelka žáky často chválila, pozitivně hodnotila. V závěru hodin věnovala prostor shrnutí učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy žáků v hudební nauce měly celkově velmi dobrou úroveň.

Hra na klavír

Průběh výuky byl sledován u dvou kvalifikovaných učitelek. Jedna zkušená a jedna mladá začínající učitelka zpracovaly na základě analýzy individuálních schopností žáků konkrétní studijní plány na první pololetí, stanovily reálné cíle. V plánované látce dbaly na žánrovou pestrost zařazované klavírní literatury, systematicky plánovaly hru z listu, u většiny starších žáků také doprovod a čtyřruční hru, elementární improvizaci pouze v malé míře. V obou učebnách byla využívána dobře udržovaná pianina a notový fond třídních knihoven.

Na základě celkové technické úrovně a muzikálních dispozic žáků volily učitelky metody a formy práce. U mladších žáků budovaly správné základní klavírní návyky, u starších žáků navazovaly na dosažené dovednosti, vhodně podporovaly jejich pamětní orientaci. Menší pozornost byla věnována kontrole uvolněnosti paží, schopnosti sluchově kontrolovat vlastní tónovou představu, volit správné tempo. Učitelky dokázaly žáky motivovat věcně správným výkladem, ale jen ojediněle jim nacvičované skladby názorně předehrávaly. U starších žáků chyběl formální i harmonický rozbor skladeb. Začínající učitelka výborně doprovázela mladší žáky při skladbách určených pro tři nebo čtyři ruce. Žáci pracovali ve sledovaných hodinách soustředěně, velmi dobře reagovali na pokyny vyučujících. Učitelky byly vlídné, často je chválily, oceňovaly každý dílčí pokrok. Procvičovaly se žáky dílčí problémy v hodinách, upevňovaly zásady pro efektivní domácí přípravu. Komunikace učitelek se žáky byla vstřícná, při výuce panovala nestresující atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání ve hře na klavír měly celkově dobrou úroveň.

Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Výuka byla sledována u kvalifikovaného učitele kytarové třídy. Stručně zpracované plány učiva se stanovením cílů pro jednotlivé žáky na I. pololetí vycházely z jeho velmi dobré orientace v dostupných školách pro tyto nástroje a současně zohledňovaly individuální schopnosti žáků. Při výuce ve velmi dobře vybavené učebně byly využity dva nástroje, (YAMAHA PSR 540 a 550), počítač, tabule s notovou osnovou.

Od počátku studia jsou žáci vedeni ke schopnosti být rytmicky přesní, co nejdříve samostatně ovládat technické možnosti nástroje, umět používat základní doprovodné akordy při hře i zapsat na tabuli již zahrané. Učitel efektivně volil formy skupinové práce se žáky (dva žáci v hodině). Veškeré nové učivo s nimi v hodině prakticky procvičoval. Jeho výklad byl věcně správný, motivoval žáky ke spolupráci. Ti zcela samozřejmě navazovali na již získané znalosti a dovednosti, pracovali soustředěně. Při individuální výuce žáka (druhý žák omluven pro nemoc), který nebyl opakovaně na výuku dobře připravený, zařazoval učitel velmi malé množství skladeb a prakticky s ním neustále procvičoval stále stejné problémové úseky. I když učitel vše žákovi věcně správně vysvětloval, předehrával, doprovázel ho na druhý nástroj, výuka postrádala potřebnou náročnost. Technické nástrojové dovednosti žáků nebyly rozvíjeny, např. na elementární klavírní literatuře. V závěru hodin byla učitelem vždy shrnuta probíraná látka a zopakováno zadání domácího úkolu. Vyučující zhodnotil výkony žáků, společně zopakovali úkoly na příští hodinu. Průběh sledované výuky byl nestresující, pozitivně motivující k práci v hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání ve hře na elektronické klávesové nástroje měly dobrou úroveň.

Hra na kytaru

Předmět vyučoval kvalifikovaný učitel. Příprava a plánování výuky byly založeny na kombinaci technických prvků (stupnice, kadence) s přednesovými skladbami nebo etudami z kytarové školy. Učitel zkušeně pracoval s individualitou žáků, přistupoval k nim diferencovaně dle míry jejich talentu a fyzických dispozic. Nástrojové vybavení kytarové učebny odpovídalo potřebám výuky. Žáci v nižších ročnících měli zapůjčené nástroje menších rozměrů. Vybavení učebny nástroji, plakáty, notovou literaturou a další výzdobou bylo podnětné. Samotný prostor třídy však působí vzhledem k jejímu celkovému uspořádání poněkud stísněným dojmem.

Pro motivaci a ke zpestření vyučovacích metod učitel dobře využíval materiálního vybavení třídy (např. elektronických klávesových nástrojů jako podpůrného prostředku k doprovodu skladeb, jejich rytmických modulů místo metronomu). Výuka začínala zpravidla teoreticko - technikou částí, kterou pedagog využíval k opakování znalostí z hudební teorie v návaznosti na probíranou látku. Posléze přistoupil k řešení základních technických prvků, spojených s nástrojovou hrou (držení nástroje, poloha obou paží, dopad prstů, technika levé ruky). Další část výuky, zhruba její polovina, patřila nácvičku cvičení nebo přednesů z kytarové školy. Ve zhlédnutých hodinách však bylo probíráno malé množství učební látky. Ve sledovaných hodinách nebyly zařazeny prvky elementární improvizace. Podle stavu koncentrovanosti žáků zařazoval pedagog do výuky určité relaxační prvky. Při výuce ve skupince (dvojici) žáků využíval možnosti rozdělení hrané dvojhlasé skladby do obou partů jako metody vedoucí ke vzájemné hudební komunikaci žáků. Vytvářel tak dobré základy pro komorní hru. Všechny lekce byly vedeny v přátelské až kamarádské atmosféře s přirozenou autoritou vyučujícího pedagoga. Učitel hodnotil slovně výkon žáka přímo během výuky i konkrétní známkou v závěru vyučování. Chybělo vedení ke kritickému sebehodnocení žáků, které může ovlivnit dotazení studovaných skladeb do výsledné podoby. Poněkud nižší úroveň dosahovaných výsledků byla vyvážena zájmem žáků o obor a o kontakt se svým oblíbeným učitelem.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hra na kytaru měly celkově dobrou úroveň.

Pěvecká hlasová výchova

Sledovaná výuka byla vedena zkušenou, odborně a pedagogicky způsobilou učitelkou. Na základě analýzy pěveckých schopností žáků vypracovala stručné studijní plány na první pololetí. Pro sledovanou výuku připravila řadu notových materiálů včetně nahrávky doprovodu k moderní písni na CD. Pozitivně zde byla vnímána mezitřídní spolupráce s učitelem hry na kytaru a na EKN, který nahrávky pro žáky aranžuje. Ve sledované výuce se učitelce dařilo vytvářet a upevňovat u žáků správné pěvecké návyky (uvolněný postoj, správné držení těla, tři fáze dechu, rezonanci, uvolnění brady, měkké nasazení tónu, artikulaci, čistou intonaci). Vyučující promyšleně zařazovala hlasová cvičení na zvětšení hlasového rozsahu, pracovala s dechem při vyrovnávání všech vokálů. Stálá kontrola práce žáků s dechem, časté vzorové ukázky zpěvu učitelkou i stálá citlivá podpora jejich intonace klavírním doprovodem účinně podporovaly efektivitu výuky. Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni, s chutí zpívali, výborně reagovali na pokyny vyučující. Pestrý písňový repertoár poskytoval žákům spontánní prožitek, který byl dotvářen klavírním doprovodem učitelky, u moderních skladeb i nahraným doprovodem na CD. Vhodnou průběžnou motivací a názornými ukázkami učitelky byl u žáků vytvářen vztah ke zpívaným písním. Učitelka vedla žáky k odpovídajícímu vyjádření obsahu písni, ke zřetelné dikci a ke správné volbě tempa. Vzájemná komunikace byla založena na důvěře, hodnocení žáků učitelkou mělo převážně motivační charakter. Ve vyučovacích hodinách panovala tvořivá atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání v pěvecké hlasové výchově měly velmi dobrou úroveň.

Hra na zobcovou flétnu

Individuální výuka byla sledována ve třídě kvalifikovaného učitele s odborným zaměřením pro hru na klarinet. Stanovené cíle a plánování učiva v zásadě odpovídaly osnovám. U žákyně 4. ročníku učitel plně respektoval její individuální studijní předpoklady a plánoval celkově pomalejší postup, nezařadil také osnovami předpokládanou hru na altovou flétnu. Při plánování učiva využil kromě tradičních notových materiálů i novější tituly pro zobcové flétny. Učebna byla vybavena základním nábytkem a pianinem, k dispozici byl metronom. Ve sledované výuce učitel využil v minimální míře pouze zobcovou flétnu. Žákům podával odborně správný výklad a pokyny, komunikoval s nimi klidným a srozumitelným způsobem. Nevyužíval však názorných ukázek hry. Látku z minulé hodiny i nové učivo se žáky svědomitě procvičoval. Dbal na dobré rytmické a hmatové provedení, správné nádechy. Nebyl však dost důsledný v požadavcích na zvládnutí písní v jejich přirozeném tempu. Tím byl ochuzen jejich hudební výraz i potřebný rozvoj hmatových dovedností žáka. V pomalejších tempách zvládali učivo vcelku dobře, hráli tempově a rytmicky pravidelně, bez větších chyb. Motivační podněty učitele nebyly příliš výrazné, klidná atmosféra výuky však žáky nestresovala a tak se na dané úkoly dokázali dobře soustředit a využít vyučovací hodinu poměrně efektivně. Hodnocení v průběhu a závěru hodin bylo spíše sporadické, pěkné známky v žákovských sešitech byly podtržením klidné a vstřícné atmosféry výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání ve hře na zobcovou flétnu měly dobrou úroveň.

Sborový zpěv

Výuka byla sledována ve skupině mladších a starších žáků. V obou skupinách byli začínající nebo převážně mladší žáci docházející na hru na nástroj, případně i do dalšího oboru ZUŠ. Pro většinu žáků se tak jednalo o nepovinný předmět, čtrnáct přítomných žáků mělo sborový zpěv jako hlavní předmět. Výuka sborového zpěvu byla od září tohoto školního roku rozdělena na skupinu mladších žáků, kterou převzala kvalifikovaná učitelka hudební výchovy ze základní školy (v ZUŠ vyučuje rovněž hudební nauku). Prokázala znalost metodických postupů ve sborovém zpěvu i určitou praxi. Sbor částečně starších žáků vedl učitel kytarové třídy, který na základě odborných konzultací a hudební praxe zvláště z oblasti popu uplatnil do jisté míry specifický přístup ke sborovému zpěvu. Výuka probíhala v prostorných a k danému účelu dobře vybavených učebnách – ve třídě hudební nauky a v sálku školy. Využity byly zejména klavíry, přehrávač i notová tabule.

V přípravě výuky učitelé vycházeli ze situace, že se jedná převážně o začínající sborovou práci, důraz kladli na podporu zájmu o sborový zpěv a radostnou atmosféru výuky. Tato motivační stránka také patřila k nejzdařilejším. Podnětnou a vstřícnou komunikací, výběrem písní žákům blízkých svým obsahem a hudebním žánrem získávali jejich zájem a aktivní spolupráci. Výběr „sborové“ písně ze soutěže *Česko hledá superstar* s podloženým instrumentálním doprovodem (vč. elektrické kytary) však neodpovídal především hlasovým a výrazovým možnostem žáků v jejich věku ani charakteru dětského sborového zpěvu.

Oba vyučující dobře zařadili dechová cvičení, hlasovou průpravu i procvičení výslovnosti s uvolněním mluvidel. Učitelka měla k dispozici dobře doprovázející starší žákyni klavírní třídy a sama žákům dobře předzpívala. Ne vždy se vyučujícím, zejména u starších žáků, dařilo dostatečně vyvážit dobře míněnou snahu o spontánní radost ze společného zpěvu důsledným budováním pracovních a pěveckých návyků nezbytných pro celkový úspěšný výsledek. Žáci zpívali s opravdovou chutí a většinou prokázali předpoklady k dalšímu hlasovému a hudebnímu rozvoji ve sborovém zpěvu.

Průběh a výsledky vzdělávání měly celkově dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech výtvarného oboru

Plošná a prostorová tvorba

Výuka byla sledována ve skupině žáků přípravné výtvarné výchovy a u žáků 3. – 4. ročníku v předmětu plošná tvorba a ve skupině žáků 3. ročníku v předmětu prostorová tvorba. Koncepce a příprava výuky vycházejí ze schválených učebních osnov platných od 1. 9. 2000. V nich se vyučující zaměřili na dva alternativní přístupy – *Metodické impulsy* a *Poznávání, prožívání a hodnocení světa*. Zpracovali tematické plány učiva, součástí přípravy jsou i výtvarné projekty. Zajištění výuky vysokoškolsky kvalifikovanými výtvarnými pedagogy se promítlo ve vysoké úrovni jejich odborných znalostí, metodických schopností i praktických výtvarných dovedností spojených s uplatňováním soudobých trendů ve výtvarné výchově.

Škola má k dispozici dvě velmi dobře vybavené odborné pracovny, z toho nověji vybavenou modelovnu. Z pracovního i z psychohygienického hlediska vyhovují lépe pro menší počet žáků (např. vzhledem k potřebné pracovní ploše, větrání místnosti). Všichni žáci měli k dispozici dostatek výtvarných pomůcek a materiálů. Využity byly i obrazové publikace. V jedné z učeben je instalována vertikální plocha pro výstavu prací. Výtvarně podnětné prostředí učeben doplňují názorné přehledy (historické slohy, teorie barev). V učebnách byl udržován pořádek a v rámci možností daných výtvarnými činnostmi i čistota.

Výuka byla vždy zahájena jasným sdělením cíle s účinnou úvodní motivační fází (výrazněji v plošné tvorbě). S náležitou odbornou úrovní byly žákům vysvětleny a ukázány vyučujícími navržené výtvarné techniky. Po všechny fáze tříhodinových výukových bloků měli žáci možnost uplatnit své otázky a názory. Vlastní pracovní průběh probíhal v neustálé interakci žáků a vyučujících. Žáci pracovali individuálním tempem buď samostatně nebo ve dvojicích. Zde se uplatnila jejich individualita, míra dovedností a tvořivosti. Někteří žáci se na vyučující obraceli častěji, což do jisté míry ovlivňovalo samostatnost jejich výtvarného myšlení. Všichni pracovali se zaujetím danými tématy, dokázali se soustředit na práci poměrně dlouhou dobu. Vhodně zařazovaná přestávka s možností občerstvení ve vedlejší relaxační místnosti přispěly k celkové pracovní pohodě žáků. K té přispívalo i jejich průběžné hodnocení vyučujícími, pochvaly, poskytované rady a pomoc. Všechny tyto podmínky pak zajišťovaly směřování k výtvarně smysluplnému výsledku. V modelování neměli někteří žáci ještě dostatek praktických dovedností a potřebné prostorové představivosti při zpracování menších figurek. Nedílnou součástí práce každé skupiny bylo společné závěrečné hodnocení, při kterém byli žáci vedeni k vyjádření vlastního názoru nebo pocitu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech výtvarného oboru měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech literárně-dramatického oboru

Přípravná dramatická výchova a dramatická průprava

Výuka byla sledována ve skupině žáků přípravné dramatické výchovy a v ročníkově smíšené skupině žáků v předmětu dramatická průprava. Učitelka měla podrobně zpracovaný tematický plán výuky a přípravu pro každou skupinu žáků. Ke zdařilému průběhu i výsledku sledované výuky nemalou měrou přispěla svým působivým osobnostním projevem, odbornými metodickými a pedagogickými zkušenostmi. Absolvovala střední pedagogické vzdělání pro učitelství v mateřských školách. Další potřebné odborné znalosti i praktické dovednosti postupně získávala několikaletým průběžným intenzivním a systematickým vzděláváním. To nyní uplatňuje v souladu s požadavky nového vzdělávacího programu. Limitujícím činitelem je okolnost, že vyučuje ještě na dalších školách, v Holýšově pouze jeden den v týdnu. Tak

může jen obtížně dostát postupnému nárůstu časové dotace předmětů ve vyšších ročnících, zařadit např. i práci v souboru.

Výuka probíhala v prostorově vyhovujícím sálku školy. Učitelka se žáky měla k dispozici alespoň různé drobnější pomůcky a materiály (textilie, papír, polštáře, čtvrtky a fixy aj.). Využívány byly židle, stupínek pro účinkující žáky, přehrávač CD.

Učitelka především velmi dobře zvládla celkovou strukturu výukových bloků založenou na rozvíjícím se tématu/příběhu. Ve skupině mladších žáků navodila radostnou atmosféru otevřenou pro další herní činnosti a vzájemnou komunikaci, prožívání sebe jako součásti skupiny, vnímání druhého. Motivaci a celkovou atmosféru vhodně podpořila hudební složkou. Sama se přirozeným způsobem zapojovala do skupiny, stávala se její součástí. Svým příkladem vedla žáky k osvojování kultivovaného ústního projevu, ke vnímání neverbálních forem komunikace, k vyjadřování vnitřních pocitů. Žáci byli po celou dobu výuky pohádkovým tématem a prožíváním jeho průběhu plně zaujati.

Starší žáci byli po úvodních herních a rytmických aktivitách plně zaujati učitelkou vzorně podaným a jim blízkým příběhem. Projevili schopnosti empatie, pohotové reakce, improvizaci schopnosti, přirozeně vstupovali do nabízených rolí. Skupina téměř ideálně spolupracovala, vedle jiných vynikal svým projevem výrazněji talentovaný žák. Vše probíhalo na bázi ničím nenarušené důvěry žáků a učitelky. Dokázala nenásilně přivést žáky k zamyšlení nad etickým principem prožitých příběhů. Závěr výuky byl věnován společnému otevřenému zhodnocení hodiny, subjektivně pozitivních a případně i negativních prožitků. Učitelka působivým způsobem zhodnotila činnost jednotlivých žáků, uplatnila motivační pochvalu, ocenila spolupráci starších a mladších žáků a naznačila pokračování společné práce na příští týden.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech literárně-dramatického oboru měly vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systémové zjišťování výsledků vzdělávání ve smyslu interní evaluace, tak jako většina jiných ZUŠ, škola nemá. Prvky hodnocení výsledků jsou ve výroční zprávě o činnosti školy. Týkají se např. nejvýraznějších výsledků školy v soutěžích, přijetí žáka k dalšímu studiu na střední umělecké škole. Neformální porady a diskuse k úrovni výstupů, koncertů žáků a výstav sice průběžně probíhají, nemají ale ráz uceleného systematického hodnocení. Komisionální postupové a závěrečné zkoušky žáků jsou zaměřeny spíše směrem ke klasifikaci žáků a podmínkám jejich postupu do dalšího ročníku.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru mají z celkového pohledu dobrou úroveň, ve výtvarném a v literárně-dramatickém oboru dosahují až vynikající úrovně, souhrnně mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Velmi dobře vzájemně spolupracují ZUŠ a základní škola v Holýšově. Ve spolupráci se ZUŠ pořádá místní pěveckou soutěž „Holýšovský sedmihlásek“, obě školy společně pořádají masopustní průvod se soutěží masek (zde se uplatňuje především výtvarný obor). ZUŠ má v základní škole svůj informační panel.

S mateřskou školou probíhá spolupráce při průzkumu zájmu a předpokladů dětí k docházce do ZUŠ. Ta pro ně připravuje prohlídku školy s malým vystoupením žáků.

Neodmyslitelná je spolupráce s městským úřadem. ZUŠ se prezentuje např. při návštěvě z partnerského města ze SRN. Žáci dále vystupují na akcích různých místních organizací. Pro informování širší veřejnosti škola vydává tzv. *Občasník ZUŠ Holýšov „NOTA bene“*.

Z přehledu výsledků dosažených v soutěžích ZUŠ od minulé inspekce vyplývá, že žáci školy se poměrně úspěšně uplatňují zejména při okresních kolech, přičemž se občas zdaří i úspěch v krajském měřítku - např. v roce 2001 v klavírní soutěži, v roce 2003 v pěvecké soutěži. Výtvarníci se v roce 2001 zúčastnili celostátní přehlídky výtvarných oborů ve Šternberku.

Od školního roku 2000/2001 vykonalo celkem šest žáků výtvarného oboru úspěšně talentové zkoušky a bylo přijato k dalšímu studiu na středních uměleckých školách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Domažlice. č. j. 3876/2000-sit ze dne 20. 7. 2000,
2. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2004 a příloha k výkazu,
3. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004 s datem 10. 9. 2004,
4. Inspekční dokumentace – Přehled o zaměstnancích školy – učitelé,
5. Organizační řád, Základní umělecká škola Holýšov, bez data,
6. Kontrolní řád, Základní umělecká škola Holýšov, bez data,
7. Vnitřní platový předpis, Základní umělecká škola Holýšov, bez data,
8. Plán práce ředitele školy, školní rok 2004/2005, I. pololetí,
9. Hospitační záznam – materiál školy,
10. Vnitřní řád školy, Základní umělecká škola Holýšov, bez data,
11. Třídní knihy pro individuální výuku-hudební obor, školní rok 2004/2005,
12. Třídní knihy pro skupinovou výuku-hudební obor, školní rok 2004/2005,
13. Třídní knihy pro skupinovou výuku-výtvarný obor, školní rok 2004/2005,
14. Třídní knihy pro skupinovou výuku-literárně-dramatický obor, školní rok 2004/2005,
15. Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovaných předmětů, školní rok 2004/2005,
16. Výkazy žáků a vyučovacích hodin, školní rok 2004/2005,
17. Katalogy o průběhu studia-hudební obor, údaje platné k termínu inspekce,
18. Katalogy o průběhu studia-výtvarný obor, údaje platné k termínu inspekce,
19. Katalogy o průběhu studia-literárně-dramatický obor, údaje platné k termínu inspekce,
20. Protokoly o přijímání žáků a postupových zkouškách, školní rok 2003/2004,
21. Záznamy pedagogických rad.

ZÁVĚR

Škola má ve všech vyučovaných uměleckých oborech kvalifikované vyučující. Ve výtvarném oboru byla ve vztahu k vysoké úrovni výuky v plné míře uplatněna vysokoškolská kvalifikace vyučujících s jejich pedagogickými zkušenostmi. V literárně-dramatickém oboru se příkladným způsobem zúročilo několikaleté další vzdělávání, pedagogická praxe a osobnostní předpoklady vyučujících. V hudebním oboru nejsou personální podmínky z hlediska praxe, dalšího vzdělávání a úrovně pedagogické činnosti zcela vyrovnané. Současně jsou zde začínající a mladí pedagogové s předpoklady dalšího odborného růstu. Kladem je také otevření třídy pěveckého oddělení ve školním roce 2003/2004.

Odborné vedení pedagogických pracovníků školy vychází z jasných a podrobných stanovení vnitřních pravidel, hodnotících kritérií, funkčního informačního systému a atmosféry umožňující dobrou vzájemnou komunikaci a spolupráci. Kontrolní systém je vcelku dostatečně účinný. Pouze ve vztahu k některým specifickým otázkám hodnocení úrovně výuky a výsledků v hudebním oboru částečně chybí uplatnění odborně fundovanější zpětné vazby. Budova školy, odborné učebny a jejich vybavení odpovídají, vzhledem k současnému počtu žáků, potřebám vzdělávání v předmětech vyučovaných uměleckých oborů. Od minulé inspekce byly zkvalitněny prostorové podmínky i vybavení výtvarného oboru, bylo rozšířeno vybavení a uplatnění počítačů jak ve výuce, tak pro vzdělávání učitelů.

Výrazná pozitiva inklinující až k vynikající úrovni vzdělávání byla konstatována ve výtvarném a v literárně-dramatickém oboru. V hudebním oboru je kladem velmi dobrá hudební nauka, dobře se rozvíjející pěvecká třída a celkově účinná snaha podporující zájem žáků o hudební vzdělávání. Někdy byla uplatňována s nižšími požadavky na úroveň obsahu výuky a dosahovaných výsledků.

Úspěchy v přijetí talentovaných žáků k dalšímu studiu na středních uměleckých školách měl výtvarný obor. Škola úspěšně spolupracuje se školami a s institucemi ve svém městě, veřejnou činností podporuje svoji dobrou image.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Jindřich Bešťák

Jindřich Bešťák v. r.

Člen týmu Mgr. Petr Pitra

Petr Pitra v. r.

Ve Strakonicih dne 22. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. ledna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Norbert Štěřík

N. Štěřík v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, pracoviště Strakonice, Smetanova 533, 386 01 Strakonice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Holýšov Náměstí 5. května 32, 354 62 Holýšov	31. ledna 2005	04-1014/05-670
Krajský úřad Plzeňského kraje Škroupova 18 306 13 Plzeň	31. ledna 2005	04-1014/05-670

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	----	Připomínky nebyly podány.